

Zaburzenia osobowości w teorii i praktyce klinicznej

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2024/2025
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne i niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Fakultatywny
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	II Klinika Psychiatryczna WUM Szpital Bródnowski ul. Kondratowicza 8, 03-242 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kokoszka
Koordinator przedmiotu	Dr n. med. Aleksandra Jodko-Modlińska
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr n. med. Aleksandra Jodko-Modlińska e-mail: ajodko@wum.edu.pl, tel.: 501 950 508
Prowadzący zajęcia	Dr n. med. Aleksandra Jodko-Modlińska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	II – IV, semestr letni	Liczba punktów ECTS	2.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		30	1.5
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	0.5

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zaznajomienie się z zagadnieniami związanymi z teoriami dotyczącymi osobowości i zaburzeniami osobowości w stopniu umożliwiającym podstawową diagnozę i terapię w praktyce ogólnolekarskiej.
C2	Zaznajomienie się z zagadnieniami związanymi z etiologią, objawami i możliwościami terapeutycznymi zaburzeń osobowości w stopniu umożliwiającym skuteczną edukację w praktyce ogólnolekarskiej.
C3	Opanowanie wiedzy związanej z aktualnymi wytycznymi dotyczącymi pracy z osobami z zaburzenia osobowości.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
--	-------------------

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

D.W1.	Zna aktualny stan wiedzy na temat społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych na stan zdrowia oraz społeczno-kulturowych różnic i roli stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych.
E.W15.	Zna podstawowe koncepcje patogenezy zaburzeń psychicznych.
E.W16.	Zna symptomatologię ogólną zaburzeń psychicznych oraz zasady ich kwalifikacji według głównych systemów klasyfikacyjnych.
E.W17.	Zna objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach psychicznych.

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

D.U1.	Uwzględnia w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych.
D.U2.	Dostrzega oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych i właściwie na nie reaguje.
D.U3.	Wybiera takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla chorego.
D.U4.	Buduje atmosferę zaufania podczas całego procesu leczenia.
D.U6.	Informuje pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych i uzyskuje jego świadomą zgodę.
D.U10.	Stosuje w podstawowym stopniu psychologiczne interwencje motywujące i wspierające.
D.U11.	Stosuje w podstawowym stopniu psychologiczne interwencje motywujące i wspierające.

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

--	--

Umiejętności – Absolwent potrafi:

--	--

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

--	--

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminarium 1: (2 godziny)	<p>WPROWADZENIE</p> <p>1/ Osobowość i zaburzenia osobowości – podstawowe nazewnictwo</p> <p>2/ Osobowość w modelu medycznym</p> <p>3/ Zachowania odbiegające od normy a osobowość (od normy do patologii)</p> <p>4/ Klasyfikacje zaburzeń osobowości (Diagnostyczny i Statystyczny Podręcznik Zaburzeń Psychiczych Amerykańskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych).</p> <p>5/ Współczesne koncepcje zaburzeń osobowości, ich źródła w klasycznych i współczesnych podejściach: biologicznym, psychoanalitycznym, interpersonalnym, poznawczym.</p> <p>6/ Osobowość i jej zaburzenia: w poszukiwaniu wspólnej perspektywy psychiatryczno-psychologicznej</p>	D.W1.; E.W15.; E.W16.; E.W17.; D.U1.; D.U2.; D.U3.; D.U4.; D.U6.; D.U10.; D.U11.;
Seminarium 2: Seminarium 3: Seminarium 4: (6 godzin)	<p>Zaburzenia osobowości KLASZTER A</p> <p>1/SCHIZOTYPOWE zaburzenie osobowości: definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna <i>Przegląd badań: Zwiastuny osobowości schizotypowej w okresie dzieciństwa</i></p> <p>2/ SCHIZOIDALNE zaburzenie osobowości definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna <i>Przegląd badań: Schizoidalna zaburzenie osobowości a zaburzenia ze spektrum autyzmu</i></p> <p>3/ PARANOICZNE zaburzenie osobowości definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna <i>Przegląd badań: Osobowość paranoiczna i spiskowe teorie dziejów</i></p>	
Seminarium 5: Seminarium 6: Seminarium 7: (6 godzin)	<p>Zaburzenia osobowości KLASZTER B</p> <p>1/ANTYSPÓŁECZNE zaburzenie osobowości: definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna <i>Przegląd badań: Osobowość antyspoleczna a przestępczość</i></p> <p>2/ zaburzenie osobowości BORDERLINE (CHWIEJNE EMOCJONALNIE) definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna <i>Przegląd badań: Osobowość z pogranicza a trauma w okresie dzieciństwa i adolescencji</i></p> <p>3/ NARCYSTYCZNE zaburzenie osobowości: definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna <i>Przegląd badań: Kultura a narcyzm</i></p> <p>4/ HITRIONICZNE zaburzenie osobowości definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna <i>Przegląd badań: Osobowość histrioniczna a seks</i></p>	

Seminarium 8: Seminarium 9: Seminarium 10: (6 godzin)	Zaburzenia osobowości KLASZTER C 1/UNIKOWE zaburzenie osobowości: definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna <i>Przegląd badań: Osobowość unikająca/lękliwa a fobia społeczna</i> 2/ ZALEŻNE zaburzenie osobowości: definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna <i>Przegląd badań: Osobowość zależna – predyspozycje rodzinne</i> 3/OBSESYJNO-KOMPULSYJNE zaburzenie osobowości: definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna <i>Przegląd badań: OCD vs. OCPD</i>
Seminarium 11: Seminarium 12: (4 godziny)	INNE ZABURZENIA OSOBOWOŚCI i ZABURZENIA ZACHOWANIA 1/ Zaburzenia osobowości mieszane i inne 2/ Trwałe zmiany osobowości niewynikające z uszkodzenia ani choroby mózgu (po katastrofach i przeżyciach ekstremalnych; po chorobie psychicznej) 3/ Zaburzenia nawyków i popędów (patologiczny hazard, piromania, trichotillomania)
Seminarium 13: Seminarium 14: (6 godzin)	ZABURZENIA OSOBOWOŚCI W KLASYFIKACJI ICD-11 STUDIA PRZYPADKÓW diagnoza nozologiczna i funkcjonalna, strategie terapeutyczne dla: ✓ Zaburzenia 'dziwaczno-ekscentryczne' ✓ Zaburzenia 'dramatyczno-niekonsekwentne' ✓ Zaburzenia 'obawowo-lękowe'
Seminarium 15: (2 godziny)	Podsumowanie i TEST

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Aleksandrowicz J.W. (2002). Psychopatologia zaburzeń nerwicowych i osobowości. Kraków: Wydawnictwo UJ.
Cierpiątkowska L., Soroko E. (red.) (2017). Zaburzenia osobowości. Problemy diagnozy klinicznej. Poznań: Wydawnictwo UAM.
Grabski B., Gierowski J.K. (2012). Zaburzenia osobowości – różne spojrzenia i próby ich integracji, Psychiatria Polska, XLVI.
Jarema M. (red.)(2016). Psychiatria. Warszawa: PZWL.
Millon T., Davis R. (2005). Zaburzenia osobowości we współczesnym świecie. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia.

Uzupełniająca

Jeffrey A. Lieberman (2020). Czarna owca medycyny. Nieopowiedziana historia psychiatrii. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
Reiland Rachel (2006). Uratuj mnie. Opowieść o złym życiu i dobrym psychoterapeucie. Warszawa: Media Rodzina.
Richard Taylor (2021). Jak człowiek staje się mordercą. Mroczne opowieści psychiatry sądowego. Łódź: Feeria science.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
D.W1.; E.W15.; E.W16.; E.W17.; D.U1.; D.U2.; D.U3.; D.U4.; D.U6.; D.U10.; D.U11.;	<ul style="list-style-type: none"> Cotygodniowe wykonywanie zadań Zaliczenie testu (30 pytań wielokrotnego wyboru) w formie testu online 	<ul style="list-style-type: none"> Dozwolone 2 nieobecności Próg zaliczenia: 16 prawidłowych odpowiedzi

9. INFORMACJE DODATKOWE

- Kurs realizowany jest w formie online z wykorzystaniem platformy googleclassroom
  - Co tydzień, we wtorek, studenci otrzymują dostęp do nowej zakładki kursu
  - W zakładce znajduje się prezentacja, wybrane fragmenty literatury, filmy dokumentalne, krótkie quizy
  - Czas na wykonanie zadań: 7 dni – do kolejnego wtorku

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich